

مقایسه کارنامه «برجام» و «بازارسازی» در صادرات نفت ایران

زور آزمایی اندیشه‌ها در میدان تحریم نفتی

- صادرات نفت ایران به پالایشگاه‌های ونزوئلا به ۲۰۰ هزار بشکه در روز رسید
- ایران سهامدار ۴ پالایشگاه فراسرزمینی می‌شود
- صادرات نفت ایران به چین بعد از امضای سند ۲۵ ساله ۸ برابر شد

■ سیداحسان حسینی

تجربه «برجام» ثابت کرد که آمریکا می‌تواند با یک خط امضا، تمامی انتفاع اقتصادی ایران از صادرات نفت را از بین ببرد، درحالی‌که در صورت «بازارسازی نفت»، جریان صادرات نفت ایران به صورت ایمن افزایش خواهد یافت. در دهه گذشته صادرات نفت ایران تحت تأثیر سیاست تحریمی آمریکا، نوسانات زیادی داشته که این موضوع ایران را از درآمدهای سرشار نفتی برای توسعه زیرساخت‌های خود محروم کرده است. طبق محاسبات، تحریم‌های نفتی آمریکا حدوداً ۱۶۰ میلیارد دلار در ۸ سال دولت تدبیر و امید از درآمدهای نفتی کشور کاسته است. این اعداد و ارقام، اهمیت اتخاذ راهبرد درست در مواجهه با تحریم‌ها را به وضوح نشان می‌دهد.

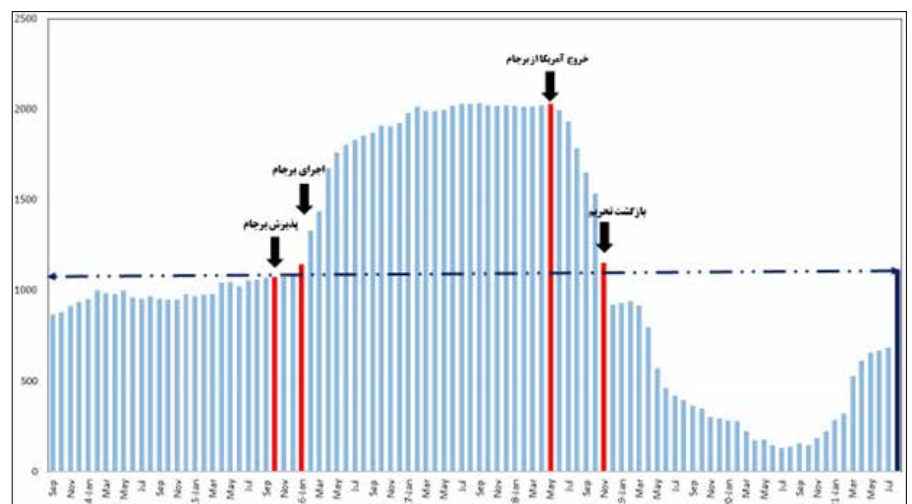
تنها دستاورد برجام در صادرات نفت ایران چه بود؟

طبق آمار اوپک، تا روز قبل از پذیرش و اجرای برجام، میانگین صادرات نفت ایران، یک میلیون بشکه در روز بود. بعد از اجرای برجام صادرات نفت ایران به مرز ۲ میلیون بشکه در روز رسید و سپس با خروج آمریکا از برجام و بازگشت تحریم، این رقم به کمتر از ۱۰۰ هزار بشکه در روز کاهش یافت. در نگاه اول این‌گونه به نظر می‌رسد که

به طور کلی در داخل کشور، دو راهبرد در مواجهه با تحریم توسط جریان‌های سیاسی مختلف ارائه شده است تا جریان صادرات نفت ایران را به صورت مداوم تضمین کند؛ این دو راهبرد عبارتند از:

- ۱- مذاکره با آمریکا و امضای برجام برای رفع تحریم نفتی
  - ۲- بی‌اثر کردن تحریم از طریق بازارسازی نفت
- در ادامه کارنامه هر یک از این دو راهبرد بررسی می‌شود:

(نمودار ۱)

ویژه‌نامه

ایران

یکشنبه
۶ شهریور ۱۴۰۱